

## רשימת לוחות - ממשל תאגידי

150	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
160	שערי חליפין	2
161	שוקי ההון	3
163	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

## ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

### ממשל תאגידי

149	הביקורת הפנימית בקבוצה
149	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
149	מינויים ופרישות
149	עסקאות עם בעלי עניין
150	פרטים על בעלי השליטה בבנק

## הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית בחברות הבת הבנקאיות בקבוצת הבנק), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2017 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 27 במרס 2018.

## ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 8 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2018 ו-14 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

## מינויים ופרישות

ביום 18 במרס 2018 פרשה רגב' דליה לב מכהונתה כדירקטורית בבנק. דירקטוריון הבנק מודה לרגב' דליה לב על תרומתה לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

## עסקאות עם בעלי עניין

- א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.
- ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.
- ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"): לפירוט העסקאות, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.

#### ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק מממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

ארסי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת ארסי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת ארסי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
באלפי ש"ח								
								חבויות של אחרים <sup>(1)</sup>
152	-	-	152	450	-	-	-	31 במרס 2018
77	-	-	77	450	-	-	-	31 בדצמבר 2017

31 במרס 2017		31 במרס 2018	
היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה <sup>(2)</sup>	יתרה לתארין המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה <sup>(2)</sup>	יתרה לתארין המאזן
	באלפי ש"ח		באלפי ש"ח
4,535	3,098	27,461	8,883

פקדונות של אחרים<sup>(1)</sup>

- (1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.  
 (2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

#### פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהון בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2017.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

## פרטים נוספים

152	מערכת יחסי העבודה
153	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
157	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
158	מדיניות תגמול לעובדים
158	מעורבות ותרומה לקהילה
159	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

## מערכת יחסי העבודה

- בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסויימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.
- א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, כמענק "הירתמות" לתוכנית ההתייעלות אצלו שכללה פרישה מרצון של 700 עובדים, ביום 2 ביוני 2016. ביום 10 באפריל 2018 קיבל בית הדין האיזורי לעבודה את בקשת הצד, והבנק הגיש ערעור, וכן בקשה לעיכוב ביצוע לבית הדין האזורי לעבודה. נקבע מועד לדיון בערעור ליום 15 בנובמבר 2018. ביום 17 במאי 2018 התקבל אישור עיכוב ביצוע.
- ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016. לאחר שמיעת ראיות, ביום 30 בנובמבר 2017 הושלם שלב הגשת הסיכומים. לאחר שהתקבל הערעור בגין המרת ימי מחלה בלתי מנוצלים (כאמור בסעיף ג' להלן) ביקש הבנק לצרף את פסק הדין שניתן בערעור לסיכומים. הפקידים קיבלו אפשרות להגיב לבקשה זו עד ה-21 במאי 2018 ובמידה ויעשו זאת, הבנק יהיה רשאי להגיב עד ה-23 במאי 2018.
- ג. ביום 23 במרס 2017, קיבל בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את תביעת הפקידים בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שהגישו, וקבע כי הם זכאים לקבל המרה של ימי מחלה בלתי מנוצלים לימי חופשה לניצול בפועל בפרישת גיל, בעקבות הסכם שנעשה בבנק לאומי בינואר 2015. הבנק הגיש ערעור, וביום 25 באפריל 2018 התקבל הערעור.
- ד. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. הצדדים החליפו כתבי טענות ונקבע דיון הוכחות ליום 20 ביוני 2018.
- ה. ביום 16 במאי 2018 הכריזה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה המתייחס לעובדי מתף (להלן - "ההכרזה"). עיקר העניינים שבסכסוך מתייחסים להתנהלות במשא ומתן הקיבוצי לעניין הסדרת תנאי העסקה של עובדי מתף. בהתאם להכרזה, עובדי מתף יוכלו לנקוט צעדים אירגוניים החל מיום 1 ביוני 2018 ואילך.
- ו. תוקף הסכם תנאי העסקה באוצר החייל הסתיים ביום 31 במרס 2018. אוצר החייל החל לקיים משא ומתן עם ועד העובדים. ביום 1 במאי 2018 החליט דירקטוריון הבנק להסמיך את הנהלת הבנק, לבוא בדברים עם ההסתדרות ועם ועד העובדים של אוצר החייל בנוגע לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל, הנדרשים על מנת לשפר את היעילות התפעולית של אוצר החייל. החלטה דומה התקבלה בדירקטוריון אוצר החייל ביום 17 במאי 2018.
- ביום 23 במאי 2018 הודיעה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה באוצר החייל. עיקר העניינים שבסכסוך מתייחסים להודעת הבנק ואוצר החייל בקשר לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל. בהתאם להודעה יוכלו עובדי אוצר החייל לנקוט בצעדים אירגוניים על פי הנחיית ההסתדרות החל מיום 10 ביוני 2018.

## מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

### בנקאות

#### הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה להפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פירסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה הצולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חיוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, והחל מיום 1 בינואר 2020 תופחת, מידי שנה, ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%. עמלה על עסקאות חיוב מידי - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023.

להפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות קבוצת הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

#### החלטת רשות ההגבלים העסקיים בעניין תנאי פטור הסליקה המקומי

ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטה של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים בקשר לבקשת פטור שהוגשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בקשר עם הסכם העקרונות המסדיר סוגיות הנוגעות לסליקה צולבת, ואשר נחתם ביום 9 במאי 2007 בין הבנק לבין לאומי קארד בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ וישראכרט בע"מ (להלן - "הסכם העקרונות"). מ"מ הממונה העניק להסכם העקרונות פטור מותנה בתנאים, שאלה עיקרם: חברות כרטיסי האשראי יצרפו להסכם באופן שוויוני וללא עלות כל מנפיק, סולק או גוף שיבקש להצטרף להסכם העקרונות, יעמידו לו מידע הדרוש להצטרפותו, ויבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש כדי לאפשר את ההצטרפות; מנפיק בעל היקף פעילות רחב (כהגדרת מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "חוק הבנקאות (רישוי)")) לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה; חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), לא תקשור בין פעילות הסליקה שלה בבית עסק מסוים לבין התקשרות עם אותו בית עסק במסגרת פעילותה כמנפיק, וכן לא תקשור בין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי צד להסכם העקרונות לבין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי מי שאינו צד להסכם העקרונות; חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב גם לא תהיה צד להסכמות שמגבילות את בית העסק לתת הנחה ללקוחותיו כתלות באמצעי התשלום בהם הם משתמשים; החל מיום 1 בינואר 2019 נאסר על חברת כרטיסי אשראי לקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חיוב הנסלקים על ידה; בנוסף, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תתבצע לא יאוחר מיום לאחר שידור מועד העסקה מבית העסק.

#### טיטת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, במרס 2018 אושרה בוועדת השרים לענייני חקיקה טיטת החוק האמורה.

החוק המוצע בא להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירותי תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
- בין "נותן שירותי תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), אחריות לשימוש לרעה באמצעי התשלום, הפסקת הוראות תשלום בנסיבות מסוימות, הרשאות לחיוב חשבון או אמצעי תשלום, אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת טיטת החוק על קבוצת הבנק.

## טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיקור חוץ

הטיטות המעודכנת פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 25 במרס 2018 ומטרתה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ. ההוראה אמורה לחול כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי. בהתאם לטיטות, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות נוספות, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים. הטיטות מטילה חובות על הדירקטוריון, הנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 30 בספטמבר 2019.

## הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 ביולי 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע. ביום 22 במרס 2018 פורסם תיקון נוסף להוראה במסגרתו נקבעה דרך נוספת לפתיחת חשבון מקוון ואימות פרטי זהות הלקוח באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק, בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. במסגרת תיקון זה הותרה גם פתיחת חשבון מקוון לקטין שמלאו לו 16 שנים, והותרה פעילות בדואר אלקטרוני ללא הצפנה, בכפוף להערכת סיכונים ובקורות נוספות.

## טיטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת ומס' 462 - השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים

ביום 9 באפריל 2018 פורסמו טיטות עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 ומס' 462, וכן עדכון חוזר המפקחת על הבנקים בנושא חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם. מטרת העדכונים הינה הרשאה והסדרת מתן ייפוי כח למנהל תיקים באופן מקוון, ומתן אפשרות לפעילות מנהל תיקים במסגרת חשבון שנפתח בקווי תקשורת.

## אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

## חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא ייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בענין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון הייתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי וזו שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו. החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף יגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, יהפוך לחוב רגיל ויהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייקפאו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד. הבנק בוחר את השלכות הרפורמה ונערך בהתאם.



## הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

## תחרותיות

### חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מס' 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון ייכנס לתוקפו 15 חודשים מיום פרסומו ויחול על חוזים שייכרתו מיום כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

### חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים.

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים. החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, אמור לקבוע בכללים, עד מועד התחילה, את סוגי החשבונות שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול החוק. אם לא קבע כאמור - יחול החוק על כל סוגי החשבונות, אלא אם קבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, את סוגי החשבונות עליהם לא יחול החוק. החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

## שוק ההון

### א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא. על פי הטייטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטייטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הקבוצה מתחום פעילות זה.

**ב. הוראת ניהול בנקאי תקין 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך.** ההוראה פורסמה ביום 23 באוקטובר 2017, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). את עיקר ההוראות יש ליישם לא יאוחר מיום 1 ביולי 2018. דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב זה על לקוח מפוקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל), בנק מרכזי או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר. הבנק נערך ליישום ההוראות.

## פעילות חוצת גבולות של לקוחות

### חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטורלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראליים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראליים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

### תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראלי מדווח. תקנות ליישום תקן ה-CRS טרם פורסמו.

### חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

## איסור הלבנת הון

### חוק לצמצום השימוש במזומן

מטרתו של החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 למרס 2018, היא לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. החוק מגביל עסקאות במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה הינו 11,000 ש"ח לגבי עוסק ("מחיר העסקה" לגבי הבנק כעוסק, הוא מחיר השירות, קרי; העמלה המשולמת), ו-50,000 ש"ח לגבי מי שאינו עוסק. כמו כן, החוק קובע איסור על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפוקח), או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב. לאחר שנה מיום כניסתו לתוקף של החוק, שר האוצר יבחן את שינוי הסכומים הקבועים בתוספת הראשונה, ויהיה רשאי להפחיתם. עוסק יהיה חייב להחזיק אמצעי ייעודי המשמש לקריאת כרטיסי חיוב או סליקת אמצעי אלקטרוני אחר וכן, יהיה חייב לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. עוד קובע החוק שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק, במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן קובע עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים על הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 (יום התחילה המאוחר). לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיים התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

## הגנת הפרטיות

### הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 לפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירובן בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

## הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

## דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג A1.il (hyb) אופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

## מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2017, שעומד לעיון באינטרנט.

### מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, "מאמינים בך", בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה 10 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת הפרויקט החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

בשנת 2018 ממשיך הבנק לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות השונות. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

## התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

### התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בתחילת שנת 2018 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתחילת שנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אפריל 2018, במחצית השנייה של שנת 2017 צמח המשק ב-3.9% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.4% במחצית הראשונה של 2017. העלייה בתוצר במחצית השנייה של שנת 2017 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה ציבורית, בייצוא הסחורות והשירותים ובהשקעה בנכסים קבועים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.6%. חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אפריל 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ב-3.4%, ואת תחזית הצמיחה לשנת 2019 ב-3.5%. ההשקעות צפויות להתרחב בשנת 2019 על רקע כמה השקעות גדולות (מוטות יבוא) בענפי המשק. הייצוא צפוי להמשיך ולהתרחב, בין היתר מפני שהסחר העולמי צפוי להמשיך להתאושש.

### תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, ברבעון הראשון של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 2.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 2.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2018 עומד על 38.5 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2017 - מרס 2018) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 1.9% מהתמ"ג. יש לציין כי גירעון מצטבר זה כולל את החודשים אוגוסט-אוקטובר 2017 בהם היו הכנסות מיסים חריגות, לפיכך בחודש אוגוסט 2018 ואילך צפויה עלייה בגירעון המצטבר ל-12 חודשים. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-9.6% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-8.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים ברבעון הראשון של שנת 2018 הסתכמה בכ-80.8 מיליארד ש"ח, עלייה של 4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי תיקוני חקיקה, גבייה חריגה והקדמת יבוא כלי רכב.

במהלך חודש אפריל 2018, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ, ברמה של A+ עם תחזית דירוג יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאוזן בין חשבונות חיצוניים חזקים, ביצועים מאקרו-כלכליים איתנים וחוסן מוסדי, לבין יחס חוב ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים.

### אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן ירד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.1% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.3%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 8.8% וירקות ופירות - 0.8%. עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ריהוט וציוד לבית - 0.9% וחינוך, תרבות ובידור - 0.7%.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 1.1%, סמוך לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (3%-1%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.4%. התחזית מבטאת את ההערכה שהאינפלציה תעלה במתינות לכיוון מרכז תחום היעד. התרומה העיקרית צפויה לנבוע מעליות שכר כתוצאה מכך ששוק עבודה הדוק וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות והצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחיה.

נכון לחודש אפריל 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור נמוך של 0.6%.

### שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים התמתנות במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אפריל 2018, נרשמה ירידה של כ-0.2% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2018, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים דצמבר 2017-ינואר 2018. מחירי העסקאות בחודשים ינואר-פברואר 2018 עלו ב-0.8%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

בשנת 2017 הוחל בבנייתן של כ-46,300 דירות, ירידה של כ-14.1% בהשוואה לשנת 2016 ונסתיימה בנייתן של כ-47,400 דירות, עלייה של 3% בהשוואה לשנת 2016.

בחודשים דצמבר 2017-פברואר 2018 נמכרו כ-5,180 דירות חדשות, ירידה של כ-7.8%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים ספטמבר-נובמבר 2017, בניכוי הגורמים העונתיים.

ב-12 החודשים שבין מרס 2017 לפברואר 2018 נרשמה ירידה של 20.4% במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים.

## שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים אם כי לאחרונה נרשמת עלייה קלה. שיעור האבטלה בחודש פברואר 2018 (בקרב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.8%, בהשוואה ל-3.7% בחודש ינואר 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש פברואר 2018 על 3.2%, בהשוואה ל-3.1% בחודש ינואר 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, הלחץ מכיוון שוק העבודה הנמצא בסביבת תעסוקה מלאה, צפוי לגרום עלייה במחירי המוצרים והשירותים המקומיים.

## שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-1.4% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-4.2%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 רכש בנק ישראל כ-2.3 מיליארד דולר (מזה כ-0.4 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק בשנת 2018 כ-1.5 מיליארד דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2018	31.3.17	31.12.17	31.3.18	
(5.5%)	1.4%	3.63	3.47	3.51	דולר
(4.0%)	4.2%	3.88	4.15	4.33	אירו

## רביית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרביית לחודש מרס 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברביית המוניתרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר יידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2018, הרביית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2018 וצפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

## הסביבה הגלובלית

סקירת קרן המטבע הבינלאומית מחודש אפריל 2018, מעריכה כי הצמיחה העולמית החזקה ביותר מאז שנת 2011 תימשך גם בשנתיים הבאות. תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2018 ולשנת 2019 עומדת על 3.9%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2018 הינה 2.9% ואילו תחזית הצמיחה לשנת 2019 הינה 2.7%. עם זאת, בטווח הארוך יותר, צופה קרן המטבע האטה בצמיחה העולמית על רקע העלאת הריביות החזויה ברחבי העולם, דעיכת השפעת התמריצים התקציביים בארה"ב והמשך האטה ההדרגתית בצמיחת כלכלת סין.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית, העולה מהאינדיקטורים האחרונים, מצביעים על התבססות השיפור, וה-OECD עדכן כלפי מעלה את תחזיות הצמיחה עבור המשקים העיקריים, בעיקר על רקע ההרחבה הפיסקלית בארה"ב והמשך הגידול בביקושים בעולם. עם זאת, מדדים שונים מצביעים על היחלשות המומנטום, חוסר ודאות ועלייה בסיכונים. התגברו החששות ל"מלחמת סחר", אם כי לצעדים שנקטו עד כה יש השפעה מוגבלת, ומסתמן שהצדדים מנסים להגיע להסדרים; כמו כן גבר המתח הגיאוגרפי-פוליטי. הידוק התנאים הפיננסיים בארה"ב מהווה סיכון נוסף לכלכלה הגלובלית. בשוקי המניות נרשמו ירידות שערים תוך תנודתיות גבוהה. מרבית הבנקים המרכזיים העיקריים מוסיפים לנקוט מדיניות מוניתרית מרחיבה, ובתקופה הנסקרת עלתה האינפלציה קלות אך עדיין נותרה מתחת ליעדיהם.

המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וצפוי להמשיך לצמוח בקצב נאה, על רקע המדיניות הפיסקלית המרחיבה עליה החליט הממשל בחודשים האחרונים, שצפויה גם להוביל לעלייה בגירעון ובחוב. ה-Fed העלה כצפוי את הרביית ב-25 נקודות אחוז בהחלטתו האחרונה והוא צפוי להעלותה עוד פעמיים במהלך 2018.

בגוש האירו נמשך קצב הצמיחה המהיר יחסית; ה-ECB הותיר על כנה את המדיניות המוניתרית המרחיבה.

התרחבות הכלכלה ביפן נמשכת זה הרבעון התשיעי ברציפות. שיפור בפעילות הכלכלית נרשם גם במשקים מתעוררים, אך סין מושפעת במיוחד מאי-הוודאות לגבי "מלחמת הסחר".

מחיר הנפט שב לעלות, על רקע עליה בביקושים ובסיכון הגיאוגרפי-פוליטי.

## שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 נרשמה מגמה שלילית במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 ירד בכ-3.9% ומדד ת"א 35 ירד בכ-4.9%. מדד האג"ח הכללי ירד בשיעור של כ-0.1%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-6.0% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 1.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה עלייה של 3.6%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	
872	924	(5.0%)	(4.9%)	מדד ת"א 35*
1,161	1,141	(2.4%)	(3.9%)	מדד ת"א 125*
3,954	4,097	0.6%	(0.1%)	מדד אג"ח כללי

\* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 הפך לת"א 35 ומדד ת"א 100 הפך לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 חלה ירידה של כ-6.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בעיקר בגין ירידה בגיוסי אג"ח ממשלתי ואג"ח קונצרני.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	
3.2%	2,771	2,860	מניות והמיררים
(12.8%)	13,872	12,095	אג"ח ממשלתי
(3.4%)	24,150	23,335	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(6.1%)	40,793	38,290	סך הכל

מדד ה-S&P-500 ירד בכ-1.2% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-4.7%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM MSCI) עלה בכ-1.1%.

## נספח

---

163

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

---



נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
3.35	599	72,407	3.31	611	74,674
3.35	599	72,407	3.31	611	74,674
-	-	641	-	-	652
-	-	641	-	-	652
0.35	3	3,402	0.32	3	3,776
-	-	325	-	-	14
0.32	3	3,727	0.32	3	3,790
0.10	5	21,507	0.10	7	29,444
0.10	5	21,507	0.10	7	29,444
-	-	449	-	-	622
-	-	449	-	-	622
0.80	29	14,628	1.29	32	9,967
-	-	80	-	-	-
0.79	29	14,708	1.29	32	9,967
0.88	2	917	1.01	1	399
0.88	2	917	1.01	1	399
3.02	2	268	-	-	-
3.02	2	268	-	-	-
2.25	640	114,624	2.21	654	119,548
		2,391			2,537
		11,468			13,862
		128,483			135,947
1.19	2	673	-	-	14

**נכסים נושאי רבית**

אשראי לציבור<sup>(2)</sup> <sup>(5)</sup>

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה<sup>(3)</sup>

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

נכסים המוחזקים למכירה

- מחוץ לישראל

סך הכל

**סך כל הנכסים נושאי רבית**

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית<sup>(4)</sup>

**סך כל הנכסים**

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

**נספח 1 -**

**שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)**

**ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון**

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
-	-	5,736	-	-	5,926
0.30	43	56,545	0.32	47	58,185
0.28	43	62,281	0.29	47	64,111
1.38	1	291	1.60	1	252
1.38	1	291	1.60	1	252
0.20	1	2,050	0.16	1	2,456
0.20	1	2,050	0.16	1	2,456
2.28	32	5,662	1.58	20	5,098
2.28	32	5,662	1.58	20	5,098
1.51	1	267	1.57	1	257
1.51	1	267	1.57	1	257
0.44	78	70,551	0.39	70	72,174
		43,441			47,985
		2,391			2,537
		4,116			4,968
		120,499			127,664
		7,984			8,283
		128,483			135,947
1.81			1.82		
1.98	560	113,951	1.97	584	119,534
1.19	2	673	-	-	14
1.98	562	114,624	1.97	584	119,548
-	-	-	-	-	-

  

<b>התחייבויות נושאות רבית</b>	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
<b>סך כל ההתחייבויות נושאות רבית</b>	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית <sup>(6)</sup>	
<b>סך כל ההתחייבויות</b>	
<b>סך כל האמצעים ההוניים</b>	
<b>סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים</b>	
<b>פער הרבית</b>	
<b>תשואה נטו על נכסים נושאים רבית<sup>(7)</sup></b>	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

**נספח 1 -**

**שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)**

**ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל**

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
2.35	517	88,864	2.28	543	96,104
(0.18)	(23)	51,012	(0.18)	(25)	54,521
2.17			2.10		
2.19	66	12,130	1.69	46	10,948
(1.52)	(41)	10,858	(0.99)	(25)	10,166
0.67			0.70		
1.71	55	12,957	2.10	65	12,482
(0.65)	(14)	8,681	(1.07)	(20)	7,487
1.06			1.03		
2.26	638	113,951	2.21	654	119,534
(0.44)	(78)	70,551	(0.39)	(70)	72,174
1.82			1.82		

**מטבע ישראלי לא צמוד**

סך נכסים נושאי רבית

סך התחייבויות נושאות רבית

פער הרבית

**מטבע ישראלי צמוד למדד**

סך נכסים נושאי רבית

סך התחייבויות נושאות רבית

פער הרבית

**מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)**

סך נכסים נושאי רבית

סך התחייבויות נושאות רבית

פער הרבית

**סך פעילות בישראל**

סך נכסים נושאי רבית

סך התחייבויות נושאות רבית

פער הרבית

**נספח 1 -**

**שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)**

**ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית**

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד					
גידול (קיטון) בגלל שינוי					
שינויים נטו	מחיר	כמות			
במיליוני ש"ח					
			<b>נכסים נושאי רבית</b>		
			אשראי לציבור		
			- בישראל		
			סך הכל		
			נכסים נושאי רבית אחרים		
			- בישראל		
			- מחוץ לישראל		
			סך הכל		
			סך כל הכנסות הרבית		
			<b>התחייבויות נושאות רבית</b>		
			פקדונות הציבור		
			- בישראל		
			לזמן קצוב		
			סך הכל		
			התחייבויות נושאות רבית אחרות		
			- בישראל		
			סך הכל		
			סך כל הוצאות הרבית		
			סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית		
12	(7)	19			
12	(7)	19			
4	1	3			
(2)	-	(2)			
2	1	1			
14	(6)	20			
4	3	1			
4	3	1			
(12)	(11)	(1)			
(12)	(11)	(1)			
(8)	(8)	-			
22	2	20			

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 בסך של 55 מיליון ש"ח (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 נוספה יתרה בסך של 9 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 23 מיליון ש"ח ו-32 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 ו-31 במרס 2017, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p><b>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process</b> - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים גאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	ABC
<p><b>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act</b> - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p><b>LDC - Less Developed Country</b> - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p> <p><b>LTV - Loan To Value Ratio</b> - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p><b>Middle Market</b> - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p> <p><b>CDS - Credit Default Swap</b> - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p><b>CLS - Continuous Linked Settlement</b> - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p><b>Dodd-Frank</b> - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p><b>EMIR - European Market Infrastructure Regulation</b> - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p><b>FHLMC - Freddie Mac</b> - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p><b>FNMA - Fannie Mae</b> - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p><b>GNMA - Ginnie Mae</b> - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p><b>Var - Value at Risk</b> - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p><b>איגוח</b> - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	א
<p><b>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)</b> - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p><b>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)</b> - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p><b>אינפלציה</b> - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p> <p><b>אירוע קיברנטי (סייבר)</b> - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משווצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

**ארגון המדינות המפותחות (OECD)** - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

**אשראי on call** - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

**ב** **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

**ג** **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

**ה** **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

**הון רובד 2** - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

**הון רגולטורי** - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

**הלבנת הון** - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

**הלוואה לדיור** - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

**הלוואת בלו/בולט** - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

**הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה** - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

**הסכמי CSA** - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

**הפרשה פרטנית** - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

**הפרשה קבוצתית** - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

**ח**

**חבות** - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

**חבות/חוב בהשגחה מיוחדת** - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

**חברת דירוג** - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

**חוב בעייתי** - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

**חוב בפיגור** - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

**חוב שאורגן מחדש** - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

**חובת נזילות** - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

**חוזה SWAP** - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

**חוזה אקדמה (FORWARD)** - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

**חוזה עתידי (FUTURE)** - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

**חוזי אופציה** - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

**חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד)** - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

**יחס הלימות ההון** - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

**יחס כיסוי נזילות (LCR)** - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

**יחס מינוף** - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

**כושר החזר** - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

**כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default)** - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

**כתבי התחייבות נדחים** - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

**לווה** - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוג וכן מספר לווים, כאשר החזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

**מדיניות מוניטרית** - מדיניות המנהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרת הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

**מדיניות פסקלית** - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

**מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ** - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

**מערכת זה"ב RTGS** - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.  
**מק"מ- מלווה קצר מועד** - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

**משך חיים ממוצע (מח"מ)** - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

**נגזר אשראי** - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

**נגזר מגדר (Hedge)** - נגזר שהנהלת הבנק מייצגת אותו כנגד ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

**ניירות ערך זמינים למכירה** - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.  
**ניירות ערך למסחר (Trading securities)** - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו"ב ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

**סיכון אשראי** - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

**סיכון אשראי חוץ-מאזני** - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.



3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

**סיכון אשראי מאזני** - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

**סיכון משפטי** - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

**סיכון נזילות** - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

**סיכון רבית** - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

**סיכון שוק** - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

**סיכון תפעולי** - הסיכון שליקויים במערכת או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

**סליקה** - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

**ע**

**ערבויות להבטחת אשראי** - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;

2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;

3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.

4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

**ערבות בנקאית** - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

**ערבות חוק מכר** - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

**פ**

**פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי** - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.

2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.

3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.

4. הפקדון אינו צמוד.

**פקדון קצר מועד (פק"מ)** - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

**פקדונות לזמן קצוב** - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

**פקדונות לפי דרישה** - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	<p><b>קבוצת לווים</b> - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p>
	<p><b>קונסורציום</b> - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p>
ר	<p><b>רווח בסיסי למניה</b> - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p><b>רביית בנק ישראל</b> - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p> <p><b>רביית פריים</b> - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.</p>
ש	<p><b>שווי הוגן</b> - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p> <p><b>שווי הוגן ברוטו חיובי</b> - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p><b>שווי הוגן ברוטו שלילי</b> - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p><b>שוק המעו"ף</b> - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p> <p><b>שיעור המימון (LTV)</b> - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון הלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
	<p><b>שיעור התשואה הפנימי (ש"פ)</b> - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>
	<p><b>שיעור התשואה להון</b> - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p> <p><b>שירותים בנקאיים אוטומטיים</b> - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.</li> <li>(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.</li> <li>(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.</li> <li>(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.</li> </ol>
ת	<p><b>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process)</b> - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p><b>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג)</b> - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p> <p><b>תעודת סל</b> - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p> <p><b>תשואה לפדיון</b> - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.</p>

## אינדקס

48	מימון ממונף	<b>מ</b>
96	מינוף	
157	מיסוי	
132	מסגרות אשראי	
59	מפקידים גדולים	
102, 58	נגזרים	<b>נ</b>
97, 59	נדילות	
79, 18	ניירות ערך	
33	ניתוח תרחישי קיצון	
93, 22	נכסי סיכון	
117, 84, 34	סיכון אשראי	<b>ס</b>
59	סיכון נדילות	
49	סיכון רבית	
47	סיכון שוק	
59	סיכונים אחרים	
14	עמלות	<b>ע</b>
36	ענפי משק	
149	עסקאות עם צדדים קשורים	
49	ערך בסיכון (VAR)	
59, 21	פקדונות הציבור	<b>פ</b>
88	פנסיה	
7	רווח למניה	<b>ר</b>
136	שווי הוגן	<b>ש</b>
32	תיאבון לסיכון	<b>ת</b>
79	תיק למסחר	
12	תשואה להון	

60	אומדנים חשבונאיים קריטיים	<b>א</b>
9	אסטרטגיה עסקית	
88	אקטואריה	
92, 22	באזל	<b>ב</b>
60	בקרות	
102, 78, 75, 66, 58	גידור	<b>ג</b>
65	דוח רווח והפסד	<b>ד</b>
66	דוח על הרווח הכולל	
68	דוח על השינויים בהון	
69	דוח תזרים מזומנים	
64	דוח רואי החשבון המבקרים	
23	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
92, 22	הון והלימות הון	<b>ה</b>
68	הון מניות	
93, 22	הון עצמי רובד 1	
94, 23, 22	הון רובד 2	
157	הלבנת הון	
131, 117, 84, 43, 36	הלוואות לדיור	
126, 84	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
15	הפרשה למסים על הרווח	
122	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
155	ועדת שטרם	<b>ו</b>
119, 84, 34	חובות בעייתיים	<b>ח</b>
119, 84, 34	חובות פגומים	
93, 22	יחסי הון	<b>י</b>
92, 22	יעד הון	
18	לווים גדולים	<b>ל</b>
110, 28, 25, 6	לקוחות עסקיים	
110, 27, 25, 6	לקוחות קמעונאיים	
67	מאזן	<b>מ</b>
110, 25	מגזרי פעילות	
159	מדד המחירים לצרכן	
41	מדינות זרות	
71	מדיניות חשבונאית	
32	מדיניות ניהול סיכונים	
79, 40	מוסדות פיננסים זרים	
69	מזומנים ושווי מזומנים	
88	מחויבות בגין הטבות פרישה	